

Awans zawodowy nauczyciela i dyrektora nowe zasady

Przepisy i procedury postępowania • Gotowe dokumenty

Stan prawny:
wrzesień
2022 r.





Dołącz do grona pedagogów z pasją i korzystaj z portalu ePedagogika.pl:

- **Będziesz na bieżąco ze zmianami prawnymi**, m.in. przeczytasz o wszystkich zmianach związanych z awansem zawodowym, oceną pracy oraz dowiesz się, kiedy zaczną obowiązywać – dostępnych ponad 350 porad na różne tematy!
- **Zyskasz dostęp do banku kart pracy i scenariuszy**, m.in. na terapię pedagogiczną, spotkania z rodzicami oraz zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się – dostępnych już ponad 450 różnych materiałów!
- **Poznasz autorskie i sprawdzone metody postępowania w sytuacjach kryzysowych** – wszystkie porady przygotowane są przez praktyków, którzy sprawdzili je najpierw w swojej pracy.
- **Dowiesz się, jak dostosować metody pracy i środowisko szkolne** do potrzeb m.in. uczniów z orzeczeniem.
- **Uzyskasz odpowiedź na swoje pytania** – czas oczekiwania to tylko 2 dni!

Wejdź na www.epedagogika.pl

i przekonaj się o wszystkich korzyściach już dziś!

Awans zawodowy nauczyciela i dyrektora – nowe zasady

**Stan prawny:
wrzesień 2022 r.**

Autor:

**opracowanie zbiorowe autorów serwisów: portaloświatowy.pl;
poradnik-dyrektora.pl**

Redaktor:

Agnieszka Stebelska

Menedżer produktu:

Agata Jastrzębska

Kierownik marketingu i sprzedaży:

Agata Jastrzębska

Zdjęcie na okładce:

fotolia.pl

Projekt graficzny okładki:

Piotr Fedorczyk

Korekta:

Zespół

Koordynator produkcji:

Magdalena Huta

Druk:

KRM Druk

Skład i łamanie:

Raster studio

ISBN 978-83-8276-691-2

Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

Warszawa 2022

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o.

ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa,

tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10, e-mail: cok@wip.pl

NIP: 526-19-92-256, KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie,
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Wysokość kapitału zakładowego 200.000 zł.

Publikacja „Awans zawodowy nauczyciela i dyrektora – nowe zasady” została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy oraz doświadczenia jej twórców. Zaproponowane w niej wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Opublikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z powyższym autorzy, konsultanci oraz redakcja nie mogą ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Awans zawodowy nauczyciela i dyrektora – nowe zasady” wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
CZĘŚĆ I. TEORIA – OMÓWIENIE PRZEPISÓW PRAWNYCH	11
STARA I NOWA ŚCIEŻKA AWANSU	11
1. Zmiany w Karcie Nauczyciela od 1 września 2022 r.	11
Nowa ścieżka awansu zawodowego nauczycieli	11
Przygotowanie do zawodu nauczyciela zamiast stażu na mianowanego	12
Mentor zamiast opiekuna stażu	13
Warunki uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego od 1 września 2022 r.	13
Skutki negatywnej oceny pracy	14
Obowiązkowe przeprowadzenie zajęć przed komisją	14
Komisja wyda opinię	15
Pozytywna opinia komisji warunkiem dopuszczenia do egzaminu	15
Uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego z mocy prawa nadal możliwe	17
Przepisy przejściowe dla nauczycieli kontraktowych	17
Przepisy przejściowe dla nauczycieli stażystów	18
Awans na stopień nauczyciela dyplomowanego od 1 września 2022 r.	18
Warunki nadania stopnia dyplomowanego od 1 września 2022 r.	19
Nowy skład komisji na dyplomowanego	19
Skutki braku akceptacji komisji	20
Przepisy przejściowe dla nauczycieli mianowanych	21
Szczegółowe rozwiązania dotyczące awansu	22
Ocena pracy nauczycieli	23
Podmioty uprawnione do złożenia wniosku o ocenę pracy nauczyciela	24
Obowiązkowa ocena pracy nauczyciela	24
Opinia mentora o pracy nauczyciela	26
Rozporządzenie określa kryteria oceny pracy	26
Rozpoznanie wniosków złożonych do 31 sierpnia 2022 r.	27
Nowe zasady zatrudniania i zwalniania nauczycieli	27
Nowe okoliczności, w których nauczyciel straci pracę	30
Limit umów na czas określony nauczycieli	31
Przekształcenie umowy po upływie 36 miesięcy zatrudnienia	32
Obowiązek informowania o wolnych stanowiskach	32
Wynagrodzenie nauczycieli	32
Obowiązkowe konsultacje dla uczniów i ich rodziców	34
2. Stara i nowa ścieżka awansu zawodowego – porównanie	35
Szczególne zasady uzyskiwania stopni awansu zawodowego	41
3. Nowy awans zawodowy krok po kroku	44

KROK 1. Zatrudnienie nauczyciela początkującego	44
KROK 2. Nauczyciel rozpoczyna okres przygotowania do zawodu	47
KROK 3. Przydzielenie nauczycielowi mentora	49
KROK 4. Wspieranie nauczyciela w okresie przygotowania do zawodu	51
KROK 5. Wypłacenie świadczenia na start	52
KROK 6. Przeprowadzenie pierwszej obserwacji zajęć	53
KROK 7. Pierwsza ocena pracy nauczyciela	53
KROK 8. Zatrudnienie nauczyciela na czas nieokreślony	56
KROK 9. Druga ocena pracy nauczyciela	61
KROK 10. Druga, komisyjna oceny pracy	61
KROK 11. Wystawienie zaświadczenia nauczycielowi	62
KROK 12. Organ prowadzący przyjmuje wniosek o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego	63
KROK 13. Organ prowadzący zorganizuje egzamin	63
KROK 14. Organ prowadzący nadaje stopień mianowanego	64
KROK 15. Trzecia ocena pracy – na wniosek nauczyciela	65
KROK 16. Wydanie zaświadczenia dla nauczyciela mianowanego	66
KROK 17. Organ nadzoru przyjmuje wniosek o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego	66
KROK 18. Organ nadzoru organizuje rozmowę kwalifikacyjną	67
KROK 19. Organ nadzoru wyda akt nadania	68
STANOWISKO MENTORA	69
4. Nowe stanowisko w awansie zawodowym nauczycieli	69
Kto może zostać mentorem początkującego nauczyciela?	69
Na jak długo powoływany jest mentor?	70
Obowiązki mentora i opiekuna stażu	71
Mentor a opiekun stażu – porównanie	72
Udział mentora w ocenie pracy nauczyciela	73
Rezygnacja nauczyciela z pełnienia funkcji mentora i opiekuna stażu	75
5. Nauczyciel początkujący bez mentora – kto poniesie konsekwencje?	77
Nauczyciel rozpoczyna przygotowanie do zawodu – dyrektor przydziela mentora	77
Dyrektor może ponieść konsekwencje nieprzydzielenia nauczycielowi mentora	78
PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU	79
6. Przygotowanie do zawodu nauczyciela – kompendium wiedzy	79
Kto odbywa przygotowanie do zawodu?	79
Rozpoczęcie przygotowania do zawodu nauczyciela w trakcie roku szkolnego	80
Wliczenie dotychczasowego zatrudnienia do okresu przygotowania	

do zawodu	80
Nauczyciel zatrudniony poniżej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć	81
Zatrudnienie w kilku szkołach w wymiarze równym lub powyżej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć	82
Rezygnacja z odbywania przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela	82
Zatrudnienie na zastępstwo	83
Przygotowania do zawodu nie odbywa nauczyciel bez kwalifikacji	83
7. Przygotowanie do zawodu a staż – podobieństwa i różnice	85
8. Nauczyciel bez kwalifikacji zatrudniony za zgodą kuratora nie odbywa przygotowania do zawodu	88
Przygotowanie do zawodu odbywa nauczyciel zatrudniony zgodnie z kwalifikacjami	88
Do nauczycieli bez kwalifikacji nie stosuje się przepisów o awansie zawodowym	88
Nauczycielowi zatrudnionemu za zgodą kuratora nie przydziela się mentora	89
9. Nauczyciel akademicki w szkole – stopień awansu i rodzaj umowy	90
Stopień naukowy i status nauczyciela akademickiego	90
Awans na stopień mianowanego już w dniu zatrudnienia	90
Nauczyciel akademicki musi spełniać wymogi kwalifikacyjne	91
Uzupełnić przygotowanie pedagogiczne może tylko stażysta	91
Od stopnia awansu zależy rodzaj umowy	92
Zatrudnienie na podstawie przepisów Prawa oświatowego	93
Krótszy okres przygotowania do zawodu – obligatoryjne i fakultatywne	94
Szybszy awans na stopień nauczyciela dyplomowanego	94
Skrócenie stażu na starych zasadach	95
10. Obliczanie okresu przygotowania do zawodu nauczyciela	97
Jakie okresy podlegają wliczeniu	97
Okres przygotowania do zawodu – ile trwa	98
Nieobecności i przerwy w zatrudnieniu	98
Jak doliczyć wcześniejsze zatrudnienie do przygotowania do zawodu nauczyciela	99
11. Zatrudnienie nauczyciela bez stopnia awansu zawodowego	100
Status nauczyciela początkującego	100
Nadanie stopnia, nawet gdy nauczyciel nie rozpoczyna przygotowanie do zawodu	101
AWANS NA NAUCZYCIELA MIANOWANEGO I DYPLMOWANEGO	102
12. Nowe zasady uzyskiwania stopnia nauczyciela dyplomowanego	102
Warunki uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego	102
Warunek 1: posiadanie wymaganych kwalifikacji	103
Warunek 2: przepracowanie w szkole wymaganego okresu	103

Warunek 3: co najmniej bardzo dobra ocena pracy	108
Nowy obowiązek dyrektora wobec nauczycieli mianowanych	110
Warunek 4: Uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej	110
KROK 1. Zgromadzenie dokumentacji załączanej do wniosku	110
KROK 2. Sporządzenie wniosku o podjęcie postępowania	111
KROK 3. Uzupełnienie braków	112
KROK 4. Postępowanie kwalifikacyjne przed komisją	112
KROK 5. Decyzja administracyjna w sprawie nadania stopnia	113
13. Teczka na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego	114
Treść wniosku o podjęcie postępowania	114
Teczka na stopień nauczyciela mianowanego	114
Teczka na stopień nauczyciela dyplomowanego	115
Dokumentacja dyrektora ubiegającego się o awans	116
Dokumenty obowiązujące w ramach awansu zawodowego na starych zasadach	116
14. Członek rodziny w komisji kwalifikacyjnej – zasady wyłączenia	119
Kogo wyłączyć ze składu komisji dla nauczyciela ubiegającego się o awans zawodowy?	119
Krewni nauczyciela – jak rozumieć pokrewieństwo i powinowactwo?	120
15. Umorzenie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego	121
Decyzja o umorzeniu postępowania, gdy postępowanie jest bezprzedmiotowe	121
16. Nauczyciele mianowani nie rozpoczynają stażu na dyplomowanego od 1 września 2022 r.	122
Sytuacja nauczyciela mianowanego, który nie rozpoczął stażu na dyplomowanego	122
17. Plan rozwoju zawodowego – staż na stopień nauczyciela mianowanego od 1 września 2022 r.	124
Rozpoczęcie stażu na stopień nauczyciela mianowanego w 2022 roku – wniosek wraz z planem rozwoju zawodowego	124
Staż na stopień nauczyciela mianowanego rozpoczęty w 2022 r.	124
Plan rozwoju zawodowego składany od 1 września 2022 r. – jakie wymagania uwzględnia?	125
18. Sprawozdanie z realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela, który zaczął staż przed 2018 rokiem	127
Staż na dyplomowanego rozpoczęty w 2017 roku – co ze sprawozdaniem?	127
Nauczyciel, który rozpoczął staż w 2017 roku nie musiał zmieniać planu rozwoju zawodowego	128
Sprawozdanie ze stażu na nauczyciela dyplomowanego realizowanego na starych zasadach	128

CZĘŚĆ II. PRAKTYKA – PYTANIA I ODPOWIEDZI	131
STANOWISKO MENTORA	131
Dyrektor przedszkola nieposiadający stopnia awansu zawodowego jako mentor	131
Termin przydzielenia mentora	132
Czy opiekun stażu staje się mentorem?	132
Mentor czy opiekun stażu dla nauczyciela kontraktowego	134
Mentor na okres przygotowania do zawodu	134
Mentor dla nauczyciela na zastępstwo	136
Jeden mentor dla dwóch nauczycieli początkujących?	136
Mentor w szkole niepublicznej na umowie zlecenia	138
Czy mentorem może być nauczyciel zatrudniony w innej szkole?	139
PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE	141
Wliczenie zatrudnienia na podstawie art. 15 Prawa oświatowego do okresu przygotowania do zawodu	141
Nauczyciel bez przygotowania pedagogicznego odbywa przygotowanie do zawodu	142
Informacja o rozpoczęciu przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela a umowa na zastępstwo	143
Czy nauczyciel rozpoczyna odbywanie przygotowania do zawodu z urzędu?	145
Zatrudnienie w dwóch szkołach powyżej 1/2 etatu – co z przygotowaniem do zawodu nauczyciela?	146
Stosunek pracy nawiązany po 1 września a przygotowanie do zawodu	147
Czy nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego od 1 września rozpoczął przygotowanie do zawodu?	147
Przygotowanie do zawodu nauczyciela, który do końca sierpnia nie uzyskał stopnia nauczyciela kontraktowego	150
AWANS NA NAUCZYCIELA MIANOWANEGO I DYPLOMOWANEGO	154
Kara porządkowa – co dalej z awansem zawodowym	154
Organ powołujący komisję egzaminacyjną na stopień nauczyciela mianowanego od 1 września 2022 r.	155
Wolontariat za okres zatrudnienia w szkole w kontekście awansu zawodowego nauczyciela	156
Uzyskanie przygotowania pedagogicznego przez doktora a nadanie stopnia nauczyciela mianowanego	157
Awans na stopień nauczyciela mianowanego – ile potrwa staż nauczyciela kontraktowego?	159
Nowy awans zawodowy a przerwanie stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego	160

Kto może poświadczyć za zgodność z oryginałem dokumenty wymagane w awansie	161
CZĘŚĆ III. DOKUMENTY ZWIĄZANE Z AWANSEN ZAWODOWYM	163
STANOWISKO MENTORA I OPIEKUNA STAŻU	164
Informacja o powierzeniu funkcji mentora	164
Informacja o wyznaczeniu mentora	165
Rezygnacja z funkcji mentora	166
Odwołanie z funkcji mentora	167
Rezygnacja z funkcji opiekuna stażu	168
Odwołanie z funkcji opiekuna stażu	169
PRZYGOTOWANIE DO ZAWODU	170
Informacja o rozpoczęciu okresu przygotowania do zawodu nauczyciela	170
Informacja o braku możliwości rozpoczęcia okresu przygotowania do zawodu nauczyciela	171
Informacja o wyrażeniu zgody na skrócenie okresu przygotowania do zawodu	171
AWANS NA NAUCZYCIELA MIANOWANEGO I DYPLOMOWANEGO	172
Informacja o rozpoczęciu stażu na stopień nauczyciela mianowanego/dyplomowanego (STARY AWANS)	172
Ocena dorobku zawodowego (STARY AWANS)	173
Karta oceny pracy nauczyciela (STARY AWANS)	175
Wzór decyzji w sprawie umorzenia postępowania egzaminacyjnego (STARY AWANS)	176
Wniosek o wyrażenie zgody na odbywanie skróconego okresu przygotowania do zawodu – nauczyciel mianowany	177
Wniosek o wyrażenie zgody na odbywanie skróconego okresu przygotowania do zawodu – dorobek zawodowy	178
PODSTAWA PRAWNA	179

WSTĘP

Tak ważnych zmian w awansie zawodowym nauczycieli nie było od wielu lat. W roku szkolnym 2022/2023 mamy do czynienia z reformą systemu awansu zawodowego. Opisujemy, jak wygląda nowy awans zawodowy nauczycieli oraz jakie czynności musi podjąć dyrektor względem nauczycieli.

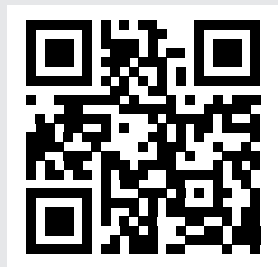
Publikacja została podzielona na kilka części: teorię, praktykę, czyli pytania i odpowiedzi, oraz dokumenty związane z awansem zawodowym. Każda z części jest z kolei podzielona na działy dotyczące poszczególnych zagadnień:

- Porównania starej i nowej ścieżki awansu.
- Stanowiska mentora.
- Przygotowania do zawodu nauczyciela.
- Awans na nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

Dzięki temu dostają Państwo w swoje ręce kompleksowe informacje – kompendium wiedzy na temat nowego awansu zawodowego nauczycieli i dyrektora.

Wszystkie dokumenty prezentowane
w publikacji znajdują Państwo
na stronie www:
<http://awans.wip.pl/>

Hasło do zalogowania: zmiany2022



CZĘŚĆ I. TEORIA – OMÓWIENIE PRZEPISÓW PRAWNYCH

STARA I NOWA ŚCIEŻKA AWANSU

1. ZMIANY W KARCIE NAUCZYCIELA OD 1 WRZEŚNIA 2022 R.

Nowa Karta Nauczycieli obowiązuje od 1 września 2022 r. Wprowadziła liczne zmiany przepisów oraz nowe regulacje. Nauczyciele i dyrektorzy stoją przed nie lada wyzwaniem – jak wprowadzić nowe przepisy w życie, jak postępować zgodnie z prawem, jak wygląda nowy awans zawodowy nauczycieli. Omawiamy poszczególne zagadnienia.

Nowa ścieżka awansu zawodowego nauczycieli

Z Karty Nauczycieli zniknął stopień nauczyciela stażysty i kontraktowego, a także konieczność realizowania stażu na wyższy stopień awansu zawodowego. Pozostawione są wyłącznie dwa stopnie awansu, tj. nauczyciela mianowanego i dyplomowanego, staż zaś ma zastąpić przygotowanie do zawodu nauczyciela. Poznaj nowe zasady uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz szczegółowe rozwiązania dla nauczycieli, którzy na dzień wejścia w życie nowych przepisów mają stopień nauczyciela stażysty, kontraktowego lub mianowanego.

Przygotowanie do zawodu nauczyciela zamiast stażu na mianowanego

Rezygnacja ze stopnia nauczyciela stażysty i kontraktowego oznacza, że osoba zatrudniona w szkole po raz pierwszy będzie **nauczycielem nieposiadającym stopnia awansu zawodowego** (obecnie z dniem zatrudnienia w szkole był nadawany stopień nauczyciela stażysty). Jeżeli wymiar zatrudnienia takiego nauczyciela wyniesie co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z kwalifikacjami, nauczyciel bez stopnia awansu będzie odbywał **przygotowanie do zawodu nauczyciela** (art. 9a ust. 2 Karty Nauczyciela po nowelizacji).

UWAGA



Nauczyciele, którzy uzyskają stopień nauczyciela kontraktowego do 31 sierpnia 2022 r., będą mogli zrealizować staż na stopień nauczyciela mianowanego na preferencyjnych warunkach. Szczegóły w dalszej części artykułu.

Okres przygotowania do zawodu nauczyciela co do zasady ma wynosić 3 lata i 9 miesięcy. Możliwe będzie jego skrócenie do 2 lat i 9 miesięcy na wniosek nauczyciela, który:

1. posiada stopień naukowy lub
2. przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole w Rzeczypospolitej Polskiej prowadził zajęcia w szkole za granicą, lub
3. przed nawiązaniem stosunku pracy w szkole był nauczycielem akademickim i legitymował się co najmniej 3-letnim okresem pracy w uczelni, lub
4. w dniu nawiązania po raz pierwszy stosunku pracy w szkole posiadał co najmniej 5-letni okres pracy i znaczący dorobek zawodowy.

Decyzję w sprawie realizacji skróconego okresu przygotowania do zawodu nauczyciel musi podjąć nie później niż do zakończenia roku szkolnego w drugim roku odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela. Przy czym w dwóch ostatnich przypadkach na skrócenie tego okresu będzie wymagana zgoda dyrektora szkoły (art. 9ca ust. 1–4 Karty Nauczyciela po nowelizacji).